

Briefing Fonduri UE

Nr. 3/2015, 26 ianuarie – 2 februarie

Sumar Executiv	2
Finanțări 2007 - 2013	3
Finanțări 2014-2020	7
Context European	8
Anunțuri oficiale	10
Știri pe scurt	13

GANES
PERSPECTIVE MATTERS

www.ganes.ro

SUMAR EXECUTIV

România are de cheltuit 596 000 de euro pe zi în 2015

51,87% era, la 23 ianuarie, rata absorbției fondurilor structurale și de coeziune pentru 2007-2013. Pentru a ajunge la o absorbție de 100% până la finalul acestui an, România ar trebui să cheltuiască **596 000 de euro pe zi**. Deși **rata de contractare a proiectelor se ridică la 122%** din valoarea totală a fondurilor structurale pentru 2007-2013, principala problemă o constituie calendarul extrem de strâns, rezultat în urma numeroaselor întârzieri în derularea programelor operaționale.

Autoritățile au propuneri creative pentru creșterea absorbției

Ministrul Teodorovici a surprins Comisia Europeană, venind cu o serie de propuneri creative care ar putea contribui la maximizarea absorbției pe anul în curs. Printre acestea, **segmentarea proiectelor aflate în derulare pentru a putea fi continuate prin noile fonduri pentru 2014-2020, aplicarea de decontări retroactive pentru proiecte deja finanțate din alte surse** (cum a fost deja cazul a câtorva tronsoane de autostradă) și **introducerea de noi cheltuieli eligibile** pentru proiectele realizate sau în derulare. Prin aceste propuneri, autoritățile române par să fi testat limitele flexibilității oficialilor europeni, în ciuda angajamentului politic al Comisiei Juncker de a sprijini statele cogași în cheltuirea banilor europeni. **Bruxelles-ul ar prefera ca România să folosească pârgii de acțiune comună precum contribuția la fondul de investiții european pentru IMM**, instrument de care Bucureștii nu a fost până în prezent interesat.

Neregulile în achiziții continuă să genereze blocaje și posibile amânări

Rata absorbției pentru 2014-2020 rămâne 0%, ultima săptămână neconsemnând nicio noutate privind calendarul lansărilor de noi programe de finanțare. În acest timp, conform unor surse neoficiale, deschiderea primelor apeluri de proiecte finanțate din PO Competitivitate, vizând investiții în cercetare și dezvoltare, ar putea fi amânată în cazul unei extinderi a investigației Comisiei Europene care vizează nereguli în achizițiile publice realizate prin POS CCE Axa 3.

Aceleași **nereguli în achizițiile publice fac obiectul Raportului periodic din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV)**, document care atrage atenția asupra lipsei de transparență și a numeroaselor suspiciuni legate de procedurile de achiziții publice, îndeosebi la nivel local.

Liniile de finanțare pentru agricultură așteaptă primăvara

Așa cum anticipam săptămâna trecută, intenția MADR de a lansa primele apeluri de proiecte pentru agricultură în luna februarie 2015 s-a dovedit a fi excesiv de optimistă. **Comisia Europeană nu va aproba noul Program Național de Dezvoltare Rurală al României mai devreme de luna martie 2015**. În aceste condiții, estimăm că maxim de așteptări se leagă de lansarea în consultare a ghidurilor solicitantului pentru investiții în ferme agricole și instalarea tinerilor fermieri în săptămânile următoare, urmând ca apelurile efective de proiecte să demareze în cursul primăverii.

FINANȚĂRI 2007 – 2013

INFORMATION ITEM

CADRU FINANCIAR 2007-2013

TEMA: STADIUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMELOR OPERAȚIONALE LA 23 IANUARIE 2015

Ministerul Fondurilor Europene a publicat stadiul implementării Programelor Operaționale finanțate din Instrumente Structurale.

Rata de absorbție curentă	51,87% (ALOCARE 2007-2013)
Proiecte depuse spre evaluare (cele 7 PO)	45 073 în valoare de 76 miliarde euro din care 49.8 miliarde euro contribuție U
Proiecte aprobate	18 977 în valoare de 38,6 miliarde euro din care 23,4 miliarde euro contribuție UE reprezentând 122% din alocarea UE pe 2007-2013
Contracte semnate cu beneficiarii	15 258 cu o valoare totală eligibilă de 25,7 miliarde euro din care 20,2 miliarde euro contribuție UE
Plăți către Beneficiari	11,11 miliarde euro plăți totale (pre-finanțări și rambursări), cu excepția rambursării de TVA din care 9,96 miliarde euro contribuție UE reprezentând 51,78% din alocarea 2007–2013

Potrivit bilanțului prezentat de MFE la finalul anului 2014, din cele 19,21 de miliarde de euro fonduri alocate pentru coeziune României în perioada 2007-2013, au fost solicitate 12,06 miliarde de euro. Aceștia sunt banii cheltuiți prin proiecte în România.

Calculul simplu arată că rămân de cheltuit în acest an 7,15 miliarde de euro, în medie 596.000 de euro pe lună.

INFORMATION ITEM

DATA: 28 IANUATIE 2015

TEMA: SOLUȚIILE MINISTRULUI TEODOROVICI PENTRU ACCELERAREA ABSORȚIEI TESTEAZĂ LIMITELE FLEXIBILITĂȚII BRUXELLES-ULUI

CONTEXT

Întâlnirea de la Bruxelles, a **ministrului fondurilor europene Eugen Teodorovici** cu **Corina Crețu, comisar european pentru politici regionale**, pare să se fi finalizat cu **viziuni diferite** despre modul în care trebuie cheltuite fondurile europene și măsurile de creștere a absorbției banilor europeni.

România are în prezent o rată de absorbție de 52%, în condițiile în care mai are la dispoziție doar acest an pentru a cheltui banii alocați pentru perioada 2007-2013 și ale unui obiectiv de 80% rată de absorbție finală. Ministrul Fondurilor Europene a propus Comisiei câteva măsuri de eficientizare a utilizării fondurilor europene și de evitare a pierderii banilor de la UE.

Măsurile pentru accelerarea ratei de absorbție a fondurilor europene propuse de ministrul român, deși acceptate de Comisie în dorința de a ajuta România să evite pierderea banilor europeni pentru perioada 2007-2013, nu sunt agreate de executivul comunitar.

Comisarul Corina Crețu, fidelă promisiunilor făcute în audierea de confirmare a nominalizării din Parlamentul European, recomandă folosirea instrumentelor financiare, a facilităților și programelor europene, respinse însă de Guvernul de la București.

PROPUNERILE MINISTRULUI FONDURILOR EUROPENE

SEGMENTARE PROIECTELOR

Segmentarea proiectelor în care există riscul să nu fie finalizate până la sfârșitul acestui an, este o măsură de eficientizare. **Proiectele începute pe alocarea bugetară anterioară vor fi continuate în perioada 2014-2020**, iar implementarea lor va avea astfel **două etape**:

- Prima etapă presupune solicitarea rambursării cheltuielilor făcute până la 31 decembrie 2015 din fondurile alocate pentru perioada 2007-2013,
- A doua etapă presupune rambursarea cheltuielilor rămase până la finalizare din alocarea 2014-2020.

Sunt vizate în special **Marile proiecte de transport – autostrăzi, modernizare de căi ferate – și cele de mediu.**

DECONTĂRI RETROACTIVE

Trecerea pe finanțare europeană a proiectelor finalizate deja sau care pot fi finalizate în 2015 și au fost finanțate de la bugetul național sau prin împrumuturi

Comisia Europeană a acceptat deja acoperirea din bani UE a mai multor proiecte:

- finanțarea suplimentară cu bani de la UE a **autostrăzii Arad-Timișoara** – 287 milioane de euro, care acoperă suma împrumutată de autoritățile române pentru cofinanțare,
- 151,5 milioane de euro – pentru **varianta de ocolire a municipiului Constanța** la nivel de autostradă
- finanțarea retroactivă a **segmentului Cernavodă-Constanța** din Autostrada Soarelui cu 305,7 milioane de euro, finanțat inițial de statul român printr-un împrumut

EXPLORAREA UNOR NOI CATEGORII DE CHELTUIELI ELIGIBILE

Identificarea unor noi categorii de cheltuieli eligibile în scopul amendării programelor operaționale 2007 – 2013, pentru a putea solicita Comisiei rambursarea de fonduri suplimentare.

PROPUNERILE COMISIEI

IMPLEMENTAREA INIȚIATIVEI PENTRU IMM-URI

Una dintre recomandările Comisiei pentru autoritățile române a fost **implementarea inițiativei pentru IMM-uri**, propunere respinsă de guvernul român. Această inițiativă presupune crearea unui fond pentru investiții în care să contribuie statele membre.

Contribuția este o sumă proporțională cu necesitățile de finanțare ale IMM-urilor din statul respectiv și cu cererea estimată de finanțare prin îndatorare a IMM-urilor, care nu poate fi mai mare de 7 % din suma alocată din fondurile FEDR și FEADR statului membru.

Contribuția agregată din FEDR și FEADR a tuturor statelor membre participante este supusă unui plafon global de 8 500 000 000 EUR (la prețurile din 2011).

ANALIZA

Ministerul Fondurilor Europene propune o serie de măsuri creative pentru a spori rata absorbției fondurilor pentru 2007-2013 și a evita dezangajarea (pierderea) a miliarde de euro pentru România. Dezacordul dintre executivul de la București și Comisia Europeană reflectă atât caracterul atipic al propunerilor venite din partea României, cât și nemulțumirea Bruxelles-ului privind respingerea, de către România, a unor propuneri europene precum Inițiativa pentru IMM-uri. În plus, Comisia Europeană ar dori să evite crearea unui precedent prin relaxarea criteriilor de absorbție la final de cadru financiar, fapt care ar putea duce la indisciplină în cheltuirea fondurilor pentru 2014-2020 sau la perpetuarea unor ineficiențe în sistem.

FINANȚĂRI 2014 – 2020

EARLY WARNING

DATA: 2 FEBRUARIE 2015

TEMA: POSIBILITATE AMÂNARE APELURI CDI ÎN CADRUL PO COMPETITIVITATE 2014-2020

EARLY WARNING

Conform unor informații neoficiale, lansarea efectivă a PO Competitivitate, programată inițial a avea loc la finalul lunii februarie, ar putea fi amânată în urma unor nereguli la achizițiile publice, în urma cărora Comisia Europeană a dispus sistarea plăților pe POS CCE 2007-2013, Axa 3 (IT).

Acțiunile de control a cheltuirii banilor, dispuse de Comisia Europeană în urma acestor suspiciuni, ar putea fi extinse și la alte axe prioritare, ducând la întârzier în lansarea primelor apeluri de proiecte pentru 2014-2020.

CONTEXT

Ministerul Fondurilor Europene a publicat, la finalul anului trecut, în consultare ghidurile solicitantului pentru 5 măsuri din PO Competitivitate, aferente Axei Prioritare 1 – "Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor a programului."

- **Clustere de inovare** (Acțiunea 1.1.1), aflat în consultare publică în perioada 30 octombrie - 20 noiembrie 2014;
- **Întreprinderi nou înființate inovatoare** (Acțiunea 1.2.1), aflat în consultare publică în perioada 30 octombrie - 15 noiembrie 2014;
- **Investiții pentru departamentele CD ale întreprinderilor și universităților/institutelor de cercetare** (Acțiunea 1.1.1), aflat în consultare publică în perioada 24 octombrie - 14 noiembrie 2014;
- **Proiecte CDI pentru spin-off-uri și start-upuri inovatoare** (Acțiunea 1.2.1) aflat în consultare publică în perioada 24 octombrie - 14 noiembrie 2014;
- **Atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate** (Acțiunea 1.1.4), aflat în consultare publică în perioada 24 octombrie - 24 noiembrie 2014.

Lansarea estimată a acestor linii de finanțare era la sfârșitul lunii februarie – începutul lunii martie 2015.

CONTEXT EUROPEAN

INFORMATION ITEM

DATA: 28 IANUARIE 2015

TEMA: COMISIA EUROPEANĂ ÎNGRIJORATĂ DE PONDERA "FOARTE MARE" A SUSPICIUNILOR DE ACHIZIȚII TRUCATE LA FONDURILE UE DIN ROMÂNIA

CONTEXT

Comisia Europeană este îngrijorată de ponderea "foarte mare" a plângerilor privind posibile **achiziții publice trucate** în proiectele finanțate din fonduri europene, în totalul reclamațiilor pe achizițiile publice, se arată în Raportul Mecanismului de Cooperare și Verificare pe Justiție, adoptat miercuri de executivul comunitar.

Comisia Europeană îndeamnă Guvernul să îndeplinească **condiționalitățile ex-ante** în domeniul achizițiilor publice, pentru o mai bună absorbție de fonduri structurale.

În Raportul MCV adoptat de Colegiul Comisarilor Europeni, sunt condamnate mai ales achizițiile publice frauduloase de la nivel local.

RAPORTUL MECANISMULUI DE COOPERARE ȘI VERIFICARE (MCV)

- Din **plângerile legate de achizițiile publice** din România, aproape **40% se referă la achiziții publice finanțate din fonduri UE**, după cum se menționează cel mai recent raport al Coniliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor.
- La nivel local și regional, potrivit DNA Cluj-Napoca, **fraude legate de proiectele mari pe fonduri UE** rareori se referă la totalitatea proiectului, ci la **părți din proiect**.
- Procedurile de achiziții publice, în special la nivel local, sunt în continuare grevate de **acte de corupție și de conflicte de interese** - un fapt recunoscut pe scară largă de autoritățile române în materie de integritate și de aplicare a legii. **Acest lucru a avut consecințe negative asupra absorbției fondurilor UE.**
- **Slaba capacitate administrativă a autorităților publice** este și ea menționată printre neajunsurile care îngreunează absorbția fondurilor europene pentru România.

ANALIZA

Raportul MCV este un instrument prin care Comisia Europeană evaluează, printre altele, cadrul de absorbție a fondurilor structurale puse la dispoziție României. Îngrijorările Comisiei cu privire la modalitățile de organizare a licitațiilor publice denotă un sentiment de neîncredere față de autoritățile române. În acest sens, Comisia va impune un sistem de condiționalități ex-ante riguros. iar în cazul în care vor mai exista suspiciuni de fraudă asupra licitațiilor ne punem aștepta la o blocare a programelor operaționale.

ANUNȚURI OFICIALE

INFORMATION ITEM

PNDR 2014-2020

DATA: 26 IANUARIE 2015

TEMA: MINISTRUL AGRICULTURII: PNDR 2014-2020 NU VA FI APROBAT DE COMISIE PÂNĂ ÎN LUNA MARTIE

EVENTIMENT

Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Daniel Constantin, a participat în data de 26 ianuarie 2015 la Reuniunea Consiliului Uniunii Europene Agricultură și Pescuit, care s-a desfășurat la Bruxelles. Din delegația Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) a făcut parte și **George Octavian Turtoi – secretar de stat**.

AGENDA

Astfel, delegația MADR a avut o întâlnire bilaterală cu domnul **Phil Hogan – Comisar european pentru agricultură și dezvoltare rurală**.

Tema dialogului bilateral s-a axat pe **noua Politică Agricolă Comună (PAC) 2015-2020**, cu accent pe aprobarea de către Comisie a noului Program Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) precum și a unor aspecte ce țin de implementarea acestuia.

POZIȚII OFICIALE

”Cea mai importantă discuție pe care am avut-o cu comisarul Phil Hogan s-a referit la stadiul în care se află negocierile privind aprobarea PNDR 2014-2020. Sigur că nu avem așteptări privind aprobarea oficială a Programului în acest moment, pentru ca acest lucru nu se va întâmpla până când nu va fi aprobat bugetul la nivel european, dar în luna martie 2014 vom avea o aprobare ”neoficială”, până atunci România având posibilitatea să deschidă pe răspunderea statului membru anumite măsuri – cele de investiții și cele pentru tinerii fermieri. Ne-am angajat în fața fermierilor că le vom pune la dispoziție fonduri europene din primele luni ale anului și vrem să ne ținem de promisiune”, a declarat ministrul Daniel Constantin.

ANALIZĂ

Așa cum am anticipat, autoritățile de la MADR sunt optimiste când afirmă că în luna martie vor fi lansate primele măsuri pe agricultură. O deschidere a măsurilor privind investițiile în ferme și instalarea tinerilor fermieri în prealabil aprobării de Bruxelles a noului PNDR ar fi, în plus, o acțiune ușor hazardată. În aceste condiții, ne menținem punctul de vedere conform căruia primele măsuri de finanțare vor fi lansate în cursul acestei primăveri, cu o dinamică mai accelerată începând cu toamna anului 2014.

INFORMATION ITEM

CADRUL FINANCIAR 2007-2013

DATA: 27 IANUARIE 2015

TEMA: DECLARAȚIILE MINISTRULUI FONDURILOR EUROPENE, EUGEN TEODOROVICI, ÎN CADRUL VIZITEI DE LA BRUXELLES

EVENIMENT

Ministrul Fondurilor Europene, Eugen Teodorovici, s-a aflat pe 27 ianuarie a.c., într-o vizită oficială la Bruxelles. În cadrul acestei vizite, s-a întâlnit cu **Corina Crețu, Comisarul European pentru Politică Regională**, și a participat la întâlnirea anuală dintre Autoritățile de Management din România și serviciile Comisiei Europene.

POZIȚII OFICIALE

*„Am discutat astăzi despre soluțiile pentru **optimizarea utilizării fondurilor europene și pentru accelerarea absorbției**. În principal, optimizăm utilizarea fondurilor europene prin fazarea proiectelor în cazul cărora există riscul să nu fie finalizate până la sfârșitul acestui an, iar prin această soluție degrevăm bugetul de stat de suportarea cheltuielilor care vor fi efectuate după 31 decembrie 2015...*

[...]Proiectele vor fi împărțite în două etape de implementare, pentru a solicita decontarea cheltuielilor eligibile făcute până la finalul anului 2015 din fondurile alocate pentru perioada de programare 2007 – 2013. Sumele cheltuite în a doua etapă a implementării acestor proiecte vor fi rambursate din fondurile alocate României pentru perioada de programare 2014 – 2020.

*[...] **Avem datoria de a găsi soluții pentru a atrage o sumă cât mai mare din fondurile alocate țării noastre**. Nu în ultimul rând, vreau să subliniez că apreciez inițiativa doamnei Comisar Corina Crețu de a crea inițiativa Task Force, care va ajuta statele membre cu o rată de absorbție redusă*

să investească o parte cât mai mare din fondurile rămase din perioada 2007 – 2013 și să adopte măsuri strategice pentru exercițiul 2014 - 2020”, a declarat ministrul Fondurilor Europene, Eugen Teodorovici.

De asemenea, în cadrul reuniunilor s-a discutat și despre continuarea măsurilor de simplificare la nivel sistemic, respectiv despre întărirea **sistemului de monitorizare a proiectelor cu risc de nefinalizare până la sfârșitul anului 2015**. De asemenea, au fost apreciate efectele benefice ale preluării de către Ministerul Fondurilor Europene a Autorităților de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane și pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, într-o primă fază, iar recent și a Autorităților de Management pentru Programul Operațional Sectorial Mediu și pentru Programul Operațional Sectorial Transport.

ANALIZĂ

Se observă eforturile autorităților de a accelera absorția fondurilor europene din cadrul exercițiului financiar trecut, 2007-2013 și încercarea de a deconta sume importante de bani europeni pe cadrul financiar 2014-2020. Privind acțiunile și finanțările din ultima perioadă la nivelul Programului Operațional Sectorial Transport și la nivelul Programului Operațional Sectorial Mediu, este clar că se intenționează finanțarea proiectelor din surse publice urmând ca ulterior banii să fie decontați de către Comisia Europeană.

ȘTIRI PE SCURT

INFORMATION ITEM

DATA: 28 IANUARIE 2015

TEMA PNDR 2007-2013 S-A MODIFICAT PROCEDURA DE CONTRACTARE PENTRU MĂSURA 141

Beneficiarii **Măsurii 141** – *Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență* pot depune **Notificarea cu privire la modificarea planului de afaceri** împreună cu Dosarul Cererii de Plată la sediul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (OJFIR) unde aceasta va fi analizată de experții care instrumentează proiectul.

Beneficiarii au astfel voie să **modifice planul de afaceri** dacă acest lucru se impune și pot evita în acest mod posibilele întârzieri în analiza Cererilor de Plată. S-a avut în vedere și necesitatea **încadrării în termenele procedurale** pentru depunerea Cererilor de Plată specifice Măsurii 141, scopul fiind ca beneficiarii sprijinului să primească plata la timp.

Principalul obiectiv al acestei Măsuri îl reprezintă creșterea volumului producției destinate comercializării, pentru ca fermele de semi-subzistență să devină viabile din punct de vedere economic, dar și diversificarea producției în funcție de cerințele pieței și introducerea de noi produse.